

පෞතගරස් හා කයිසාරුවත්තේ

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා සහ ඩබ්. ඒ. සිල්වා මහතා අතර දශක කිහිපයකට පෙර පැවැති විවාදයෙන් පැහැදිලිවන ප්‍රධාන කරුණ නම් බටහිර නවකතාව සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් දෙදෙනා ම තම අදහස් ලබාගෙන ඇත්තේ බටහිර උගතුන්ගෙන් බව ය. එහි එතරම් පුදුමයට කරුණක් නැතත් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා පසුව ජාතික කතා බටහිර කෙටිකතා සමග සංසන්දනය කිරීමට යෑම ම ව්‍යාජයක් බව එයින් පැහැදිලි වෙයි. ජාතික කතා ලියා ඇත්තේ ඊනියා තාත්විකවාදී ආකාරයකට හෝ අද්භූතවාදී ආකාරයකට හෝ නො වන බව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතාට පසක් වීම් දැයි කීමට නොහැකි ය.

කෙසේ වෙතත් ඩබ්. ඒ. සිල්වා මහතා කියා ඇති පරිදි බටහිරයන් නවකතාව එකල ශාඛා තුනකින් සමන්විත ලෙස සැලකුව ද, වික්‍රමසිංහ මහතා කියා ඇති පරිදි ශාඛා දෙකකින් සමන්විත ලෙස සැලකුව ද, සියලු ම නවකතා පමණක් නො ව අනෙක් සංකල්ප, ප්‍රවාද හා ප්‍රත්‍යක්ෂ ද අවසාන වශයෙන් ගත් කල මනසේ නිර්මාණ බව ඔවුහු අමතක කළ හ. මිනිස් මනසේ නිර්මාණ ලෙස ගත් කල, නවකතා මිනිස් මනස විසින් සකස් කෙරෙයි. එහි දී කෙතරම් උත්සාහ කළ ද නවකතාවට නිර්මාපකයාගේ අදහස්, උදහස් රිංගීම වැළැක්විය නොහැකි ය.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා නවකතා හා කෙටිකතා නිර්මාණය කිරීමට පටන් ගත්තේ ජාතික කතා කියවීමෙන් ලත් ආභාසයකින් නො වන බව ද ඉහත සඳහන් විවාදයෙන් පැහැදිලි වෙයි. ඒ විවාදයෙන් පැහැදිලි වන්නේ කෙටිකතා හා නවකතා කෙසේ නිර්මාණය විය යුතු ද සම්බන්ධයෙන් වික්‍රමසිංහ මහතාට බටහිර මතවාද පමණක් බලපා ඇති බව ය. බටහිර නවකතාවේ හා කෙටිකතාවේ වර්ත ව්‍යුත්ත බව වික්‍රමසිංහ මහතා තේරුම්ගෙන තිබූ බව ඒ මහතා ලියා ඇති කෘති රාශියෙන් හෙළිදරව් වෙයි.

අපි නැවතත් ගම් පෙරළියට යමු. කලින් සඳහන් කර ඇති පරිදි එහි ඇත්තේ අභවල් නිශ්චිත ගමක් හෝ පවුලක් හෝ නො ව දකුණු පළාතේ එකල තිබූ ගමක් හා එවැනි ගමක ප්‍රභූ පවුලක් හා ප්‍රභූ පවුලක නො වන පියල් නම් තරුණයෙකි. ගම හෝ වර්ත හෝ අභවල් ගම හෝ වර්ත ලෙස හඳුනා ගැනීමට නොහැකි ය. අපට නිශ්චිතව හඳුනාගත නොහැකි, මේ එක් එක් වර්තය මගින් එවැනි ඕනෑ ම වර්තයක් නිරූපණය වෙයි. බටහිර ජනමිතිගේ හා සාධාරණ වශයෙන් ගත් කල බටහිර ගණිතයෙහි මේ විශුක්තකරණය නිතර සිදු වෙයි.

බටහිර ජනමිතිගේ ප්‍රමේයයක් සාධනය කරන ශිෂ්‍යයා ගම් ත්‍රිකෝණයක් මගින් ඕනෑ ම ත්‍රිකෝණයක් නිරූපණය කරයි. ශිෂ්‍යයා සලකා බලන්නේ එක් ත්‍රිකෝණයකි. එහෙත් ඒ විශේෂිත අභවල් ත්‍රිකෝණය යැයි හඳුනාගත හැකි ත්‍රිකෝණයක් නො වෙයි. ශිෂ්‍යයා ඒ ත්‍රිකෝණය මගින් ඕනෑ ම ත්‍රිකෝණයක් නිරූපණය කරයි. එය සමපාද හෝ සමද්විපාද හෝ වෙනත් විශේෂිත වර්ගයක් ද නො වෙයි. ඒ ඕනෑ ම ත්‍රිකෝණයකි. ශිෂ්‍යයා ත්‍රිකෝණයක කෝණ තුනෙහි ඓක්‍යය සෘජුකෝණ දෙකක් යැයි සාධනය කරන්නේ ඕනෑ ම ත්‍රිකෝණයකට මිස විශේෂිත ත්‍රිකෝණයකට නො වෙයි.

සාධනයෙහි දී එක් විශේෂිත ත්‍රිකෝණයක් සලකා නො බැලෙන හෙයින් සාධනය සියලු ත්‍රිකෝණවලට අදාළ වෙයි. එබැවින් එක් එක් ත්‍රිකෝණයට වෙන වෙන ම සාධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පැන නො නගී. මෙය විශුක්තකරණයකි. බටහිර ජනමිතිගේ තවත් ප්‍රසිද්ධ උදාහරණයක් ගනිමු. පෞතගරස් ප්‍රමේයයෙහි එන ප්‍රතිඵලය සියලු සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ සඳහා වලංගු වෙයි. එහෙත් ඒ ප්‍රමේයය සාධනය කිරීමේ දී සියලු සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ එක එකක් ගෙන ඒ එක් එක් ත්‍රිකෝණයට ප්‍රතිඵලය සාධනය නො කෙරෙයි.

ඒ වෙනුවට එහි දී කෙරෙන්නේ ඒ සියලු සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ නිරූපණය කරන එක් සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් ගෙන, ඒ ත්‍රිකෝණය සඳහා ප්‍රමේයය සාධනය කිරීම ය. සියලු සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ එක් සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයකින් නිරූපණය වන බැවින් ඒ අභවල් ත්‍රිකෝණය යැයි අපට නොකිව හැකි ය. මෙහි දී කෙරෙන්නේ විශුක්තකරණයකි. දෙන ලද ත්‍රිකෝණයක් අපට නිශ්චිත ත්‍රිකෝණයක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. උදාහරණක් ලෙස පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ

සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් සලකමු. එහි 5 යනු කර්ණයෙහි දිග වෙයි. මෙය නිශ්චිත ත්‍රිකෝණයකි. මෙහි දී පවා අවශ්‍ය නම් යම්කුට එවැනි වූ ත්‍රිකෝණ අනන්තයක් තිබේ යැයි ද අප කරන්නේ ඉන් එක් ත්‍රිකෝණයක් මගින් අනෙක් එවැනි ත්‍රිකෝණ නිරූපණය කිරීමක් යැයි ද කිව හැකි ය. එහෙත් ඒ අනෙක් එවැනි ත්‍රිකෝණ සියලුම අප ගන්නා ත්‍රිකෝණය සමග අංගසම බැවින් ඒ අනෙක් සෑම ත්‍රිකෝණයක් ම දෙන ලද ත්‍රිකෝණයට සෑම අතින් ම සමාන වෙයි.

එහෙත් එයින් සැකීමකට පත්වන්නන් මෙන් ම නොවන්නන් ද සිටිය හැකි ය. ඇතැමුන් කියනු ඇත්තේ එවැනි ත්‍රිකෝණ දෙකක් ඒකතල නො වන අයුරින් පිහිටිය හොත් හෝ එක ම තලයක වුව ද, එකිනෙක සමග යම් කෝණයක් සාදන අයුරින් පිහිටිය හොත් හෝ ඒ ත්‍රිකෝණ දෙක එකිනෙකට සමාන නො වන බව ය. එහෙත් බටහිර ජනමිතියෙහි එය ප්‍රශ්නයක් නො වෙයි. අංගසම ත්‍රිකෝණ දෙකක් අවකාශයෙහි කිනම් ආකාරයකට පිහිටිය ද, ඒ ත්‍රිකෝණ දෙකෙහි ගුණවල වෙනසක් නො වෙයි. එවැනි ත්‍රිකෝණ දෙකක් සුදුසු පරිණාමණ Transformation- යටතේ එකක් අනෙක මත පැවරිය හැකි ය.

පෞරාණික ප්‍රමේය සාධනය කර ඇත්තේ පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයකට පමණක් නො වෙයි. ඒ ප්‍රමේය සාධනය කිරීමේ දී පාදවල දිග ගැන සැලකීමෙන් නො වෙයි. එහි දී වැගන්වන්නේ ත්‍රිකෝණයෙහි එක් කෝණයක් සෘජුකෝණයක් වීම පමණකි. පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් යම් ආකාරයකට සිතෙන් මවාගත්තේ යැයි සිතමු. එහෙත් පාදවල දිග ඒ ඒ අගයන් ගන්නා ඕනෑ ම සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් සිතෙන් මවා ගන්නේ කෙසේ ද? එහි දී සිදු වන්නේ විශුක්තව සිතීමකි. විශුක්ත සිතීමකින් තොර ව අපට ඕනෑ ම සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් ගැන සඳහන් කළ නොහැකි ය.

වැරැදි අවබෝධයක් ඇති කරගැනීම වළක්වනු වස් මෙයට කරුණක් එකතු කළ යුතු ය. පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් වුව ද අපට සිතෙන් මවාගත නොහැකි ය. වැඩිදුරටත් කියන්නේ නම් අපට කිසි ම ත්‍රිකෝණයක් සිතෙන් මවාගත නො හැකි ය. එයට හේතුව ත්‍රිකෝණ සරල රේඛාවලින් නිර්මිත වීම ය. අපට සරල රේඛාවක් සිතෙන් මවාගත නොහැක්කේ සරල රේඛාවකට දිගක් මිස පළලක් හෝ ඝනකමක් හෝ නොමැති බැවින් ය. එබැවින් කලින් ජෛදයෙහි පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් යම් ආකාරයකට සිතෙන් මවාගත්තේ යැයි කීම නිවැරදි නො වෙයි. එසේ කියා ඇත්තේ යම් කරුණක් පැහැදිලි කරගැනීම සඳහා පමණ ය.

අපි මෙහි දී තුන් වරක් විශුක්ත කරමු. පළමුව පාදවල දිග 3, 4, 5 වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණය ද විශුක්තකරණයකින් ලැබෙන්නකි. එහි ඇත්තේ දිගක් පමණක් ඇති පළලක් හෝ ඝනකමක් හෝ නොමැති සරල රේඛාවලින් නිර්මිත ත්‍රිකෝණයකි. දෙවනුව එවැනි නිශ්චිත දිගක් ඇති පාද සහිත ත්‍රිකෝණවලින් අපි නිශ්චිත දිගක් නොමැති පාද සහිත සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ විශුක්ත කරගන්නෙමු. තුන්වැනුව එවැනි වූ සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ වෙනුවට ඕනෑ ම සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක් යොදා ගන්නෙමු.

මේ විශුක්තකරණය පළමු වරට කළේ පැරැණි ග්‍රීකයෝ ය. ග්‍රීකයන්ට පළමුව ද පෞරාණික ප්‍රමේයයේ ප්‍රතිඵලය මිසරයේ, බැබිලෝනියාවේ හා භාරතයේ පමණක් නො ව ලංකාවේ ද ගණිතඥයෝ දැන සිටිය හ. එහෙත් ඔවුන් ඒ බව දැන සිටියේ ඒ ඒ දිගින් යුත් පාද සහිත සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණ සඳහා ය. උදාහරණයක් ලෙස පැරැණි භාරතීය ගණිතඥයන්ට නිශ්චිත බද්ධපාද දෙකක් සහිත සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයක කර්ණයෙහි දිග ගණනය කිරීමට සුත්‍ර තිබී ඇත. එහෙත් ඔවුන්ට විශුක්තකරණයෙන් ඕනෑ ම සෘජුකෝණී ත්‍රිකෝණයකට පෞරාණික ප්‍රමේයයෙන් දැක්වෙන ප්‍රතිඵලය වලංගුවන බව සාධනය කිරීමට නොහැකි විය.

පැරැණි ග්‍රීකයෝ ගණිතය විශුක්ත දැනුම පද්ධතියක් බවට පත් කළ හ. මෙහි දී පෞරාණික විශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇත. පෞරාණික බටහිර ගණිතයෙහි පියා ලෙස සැලකෙන්නේ එබැවිනි. අද බටහිර අනෙක් දැනුම පද්ධති ද විශුක්ත ව ගොඩනැගීමට උත්සාහ කෙරෙයි. අප පුත පුතා කියා ඇත්තේ ඒ විශුක්තකරණය බටහිර ක්‍රිස්තියානි නූතනත්වයෙහි ලක්ෂණයක් බව ය. බටහිර නවකතා හා කෙටිකතා ද ගොඩනැගෙන්නේ විශුක්ත දැනුම පද්ධති ලෙස ය. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා බටහිර විශුක්ත ගණිතය ගැන නොදැන සිටිය ද බටහිර නවකතාවෙහි හා කෙටිකතාවෙහි විශුක්තකරණය නම් අන්තර්දැනගත් දැන සිටි බව පැහැදිලි ය.

ගමපෙරළියෙහි වටිනා විශුක්තවන්නේ එහි නිශ්චිත ගමක පීචත්වන නිශ්චිත පුද්ගලයන් නොමැති බැවිනි. බටහිර ජනමිතියෙහි ත්‍රිකෝණ මෙන් නො ව අප එදිනෙදා දකින මිනිස්සු විශුක්ත නො වෙති. අපට නිශ්චිත මිනිසෙකු දැකගත හැකි ය. නිශ්චිත මිනිසකු සමග කතා බස් කළ හැකි ය. නිශ්චිත මිනිසකු යනු විශුක්ත වස්තුවක් නො ව අපේ ඉන්ද්‍රියන්වලට ගෝචර වන සංයුක්ත වස්තුවකි. මිනිසකු හා බටහිර ජනමිතියෙහි ත්‍රිකෝණයක් අතර එවැනි වෙනසක් වෙයි. ත්‍රිකෝණයක් විශුක්ත වන අතර මිනිසෙක් සංයුක්ත වෙයි. මෙහි දී මිනිසකු පවතින්නේ ද ආදී ප්‍රශ්න නො සලකා හැරෙන බව අමුතුවෙන් කිවයුතු නො වෙයි. සම්මුතියෙන් මිනිස්සු වෙති. අපට දැනට ඒ ප්‍රමාණවත් ය.

බටහිර නවකතාවල හා කෙටිකතාවල අප දන්නා හඳුනන මිනිස්සු හා ගැහැනු නො වෙති. එහි නිශ්චිත මිනිස්සු නො වෙති. බටහිර නවකතාවක වර්තයකට ඇඟිල්ල දික් කර මේ අභවලා ශැයි කීමට අපට නොහැකි ය. ගමපෙරළියෙහි කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම් යනු අභවලා ශැයි අපි නො දන්නෙමු. කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම් යන වර්තයෙන් විසිවන සියවසේ මුල් දශක දෙක තුනෙහි ලංකාවේ දකුණු පළාතේ ගමක විසු සමාජයේ වශයෙන් ගත් කල අභාවයට ගමන් පෑවැනි ප්‍රභූ පවුලක ඔහු ම ප්‍රධානියකු නිරූපණය වෙයි.

බටහිර ජනමිතියෙහි තරමට විශුක්තකරණයක් නොසිදුවුව ද, බටහිර නවකතාවෙහි ද විශුක්තකරණයක් සිදුවන බව පැහැදිලි ය. බටහිර නවකතාවෙහි හා කෙටිකතාවෙහි තුන් වැනි ගණයෙහි විශුක්තකරණයක් නැත. එහෙත් එහි පළමු ගණයෙහි විශුක්තකරණයක් වෙයි. බටහිර කෙටි කතාව අපේ කතා කලාව, විශේෂයෙන් ම ජාතක කතා සමග සංසන්දනය කිරීමේ දී මෙය ඉතා වැදගත් කරුණක් වෙයි.

මහාචාර්ය නමින් ද සිල්වා